

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Trondheim, 27.04.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/5544

Saksbehandler:
Elisabeth Mo Berg

Presiseringer vedrørende motorferdsel i utmark - nødvendig transport i forbindelse med gjeting, tilsyn og sanking av husdyr

Miljødirektoratet viser til vårt brev av 26.9.2016 og senere henvendelser fra Fylkesmannen i Nordland både til Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet, heretter kalt direktoratene. På bakgrunn av disse henvendelsene er direktoratene enig om at det er behov for et revidert brev som kan bidra til å oppklare eventuelle uklarheter. Dette brevet erstatter vårt brev av 26.9.2016.

I deres brev av 16.6.2015 ba dere om avklaring om hvorvidt motorferdsel på enkel vei iht. landbruksveiforskriften i forbindelse med gjeting, tilsyn og sanking av husdyr med mer er tillatt eller ikke. Landbruksdirektoratet mottok likelydende brev fra dere.

Om lovgrunnlaget

Etter motorferdsellovens § 2, 3. ledd regnes veg i utmark som ikke er opparbeidet for kjøring med bil, som utmark. Traktorveger og enkle landbruksveger er således å betrakte som utmark og faller inn under lovens virkeområde. Loven angir et generelt forbud mot motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, lovens § 3.

Motorferdselloven § 4 første ledd bokstav c er en unntaksbestemmelse og begrunnes ut fra at det skal være mulig å drive landbruksnæring på en rasjonell måte, men adgangen til lovlig kjøring i utmark er begrenset i forhold til at kjøringen må være nødvendig.

Transport av letemannskap og utstyr til et startpunkt er tillatt

Miljødirektoratet har tidligere lagt til grunn at nevnte bestemmelse ikke åpner for motorferdsel i utmark forbundet med *generell* gjeting, tilsyn og sanking av husdyr. Med generell gjeting menes gjeting, tilsyn og sanking av hver enkelt beitedyr. Det har likevel vært åpnet for å transportere letemannskap og utstyr ut til et startpunkt i beiteområdet dersom sanking skal skje i et stort område som ikke er tilgjengelig på annen måte. Dette er fortsatt tillatt og handler altså om transport av letemannskap og utstyr fram til et naturlig utgangspunkt uavhengig av om det finnes en landbruksveg eller ikke.

Om motorferdsel i utmark anses nødvendig

Motorisert ferdsel skal begrenses til formål og behov som har en allment akseptert nytteverdi, og derved begrense unødvendig kjøring. Regelverket skal balansere flere hensyn, herunder primærnærings behov for motorisert ferdsel, samt også hensynet til natur, miljø og friluftsliv.

På den ene siden har primærnæringen behov for motorisert ferdsel i forbindelse med gjeting, tilsyn og sanking av husdyr og på den andre siden skal unødvendig motorferdsel begrenses med hensyn til natur, miljø og friluftsliv.

Direktoratene er enige om at gjeting, tilsyn og sanking av beitedyr er en nødvendig del av primærnæringsutøvelsen. Tilsyn av beitedyr er en lovpålagt oppgave som i henhold til forskrift om velferd for småfe § 19 skal skje minst en gang pr. uke. Bruk av motorkjøretøy til slikt formål kan være rasjonelt med hensyn til drift.

Motorferdsel på godkjente veier etter landbruksveiforskriften er tillatt

Direktoratene mener at bruk av motorkjøretøy i forbindelse med generell gjeting, tilsyn og sanking på traktorveger (dvs veiklasse 7 og 8 etter veinormalen), samt på enkle permanente veger som er godkjent etter landbruksveiforskriften, kan forsvares når dette vurderes opp mot de interesser motorferdselloven skal ivareta, og er derfor tillatt. Kjøring på enkle veier, kjørespor og lignende som ikke er omsøkt og godkjent etter landbruksveiforskriften i forbindelse med generell gjeting, tilsyn og sanking, er å anse som kjøring i terreng, og er ikke tillatt.

Motorferdsel tilknyttet sanking, gjeting og tilsyn i reindriftsnæring omfattes ikke av presiseringen i dette brevet. Direktoratene vil i tillegg minne om at motorferdselloven ikke kommer til anvendelse ved behandling av søknader om bygging av landbruksveger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Elisabeth Mo Berg
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Landbruksdirektoratet Postboks 8140 Dep 0033 OSLO